

İstanbul Teknik Üniversitesi
ATA 122 Ders İzlenesi

Ders Kodu: ATA 122

CRN No:

Ders Adı: Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II

Ders Amacı:

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II dersi, 20. yüzyıldaki Türk modernleşmesi bağlamında Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş felsefesini, temel ilkelerini ve bu kapsamdaki siyasi, kültürel ve sosyo-ekonomik gelişmeleri öğrenciye aktarmayı hedeflemektedir. Türk inkılabı, Atatürkçülük düşüncesi, 20. yy. Türk siyasi hayatının kırılma noktaları ve Türkiye'de demokrasinin gelişiminin Türk ve dünya tarihi çerçevesinde karşılaştırılarak öğretilmesini amaçlanmaktadır.

Öğretim Elemanı: Çağdaş Taylan Salın

E-mail: salincag@itu.edu.tr

Ofis: MED-A Binası B42

Ofis Saatleri: Cuma 12.30-14.30

Ders Kitabı: *Türkiye Cumhuriyeti Tarihi-II*, Durmuş Yalçın, vd., 6. basım, Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi, 2010.

Yardımcı Kitaplar:

1. Sina Akşin, *Kısa Türkiye Tarihi*, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2019.
2. Erik Jan Zürcher, *Modernleşen Türkiye'nin Tarihi*, çev. Yasemin Saner, 4. basım, İstanbul: İletişim Yayınları, 2018.
3. *Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi*, Komisyon: Refik Turan, Mustafa Safran vd., 17. basım, Ankara: Okutman Yayıncılık, 2010.
4. Fahir Armaoğlu, *20. Yüzyıl Siyasi Tarihi (1914-1995)*, İstanbul: Kronik Kitap, 2019.
5. Metin Toker, *Demokrasimizin İsmet Paşalı Yılları (1944-1973)*, 2 Cilt, Ankara: Bilgi Yayınevi, 2020.
6. Mete Tunçay, *Türkiye Cumhuriyeti'nde Tek-Parti Yönetiminin Kurulması 1923-1931*, İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2010.

Ders İçeriği

1. Hafta:

ATA 122 dersine genel giriş ve dersin tanıtımı. Kurtuluş'tan Kuruluş'a uzanan Türkiye: 1919-1923 döneminin kısa geçmişi.

2. Hafta:

Atatürk dönemi Türk siyasal hayatı (1923-1930): Ankara'nın başkent yapılması, Cumhuriyet'in ilanı, Halifeliğin kaldırılması, Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kuruluşu, Şeyh Sait İsyanı ve Takrir-i Sükûn Kanunu, İzmir Suikastı, Serbest Cumhuriyet Fırkası.

3. Hafta:

Cumhuriyet'in ilanından sonra genel olarak 1930'a kadar hukuk, eğitim sosyal alanda yapılan inkılâplar: Tevhid-i Tedrisat Kanunu, Medeni Kanun, kılık-kıyafet devrimi, Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması, Uluslararası ölçü ve ağırlık birimlerinin kabulü, Miladi takvimin kabulü, harf inkılâbı.

4. Hafta:

Atatürk döneminde kültürel alanda yapılan inkılâplar: dil ve tarih alanında yapılan çalışmalar, 1933 Üniversite reformu, Soyadı Kanunu.

5. Hafta:

Atatürk dönemi Türk dış politikası I: Lozan Barış Antlaşması'ndan arta kalan sorunlar, Türkiye'nin bu sorunlar çerçevesinde muhatap devletleri ile ilişkileri, sorunların çözüme kavuşturulması, Musul meselesi, mübadele sorunu, borçlar sorunu, İngiltere, Fransa ve Yunanistan ile olan ilişkiler, Sovyet Rusya ile 1925 Antlaşması.

6. Hafta:

Atatürk dönemi Türk dış politikası II: Lozan'dan arta kalan sorunların çözümünün ardından 1930'lu yıllarda Türkiye'nin dış politika anlayışı, Avrupa ve dünya siyasetindeki genel tablo, Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne katılması, Yunanistan ile ilişkiler, Sovyet Rusya ile ilişkiler, Balkan Paktı, Türkiye'nin Orta Doğu devletleri ile ilişkileri ve Sadabad Paktı, 1930'lu yıllardan itibaren revizyonist devletlerin ortaya çıkardığı tehdit ve Türkiye'nin Boğazlar konusunda güvenliğini tehlikede hissetmesi, Türkiye'nin boğazlar rejimini değiştirme çabaları, Montrö Boğazlar Sözleşmesi, Hatay Sorununun ortaya çıkışı ve Türkiye'nin bu sorunu kendi lehine çözmek için verdiği diplomatik mücadele, Fransa ile ilişkiler, Hatay'ın Türkiye'ye katılması.

7. Hafta:

Atatürk İlkeleri.

8. Hafta:

Atatürk dönemi ekonomi politikası ve ekonomi alanında yapılan inkılâplar.

9. Hafta:

Atatürk dönemi inkılâpları, iç ve dış gelişmelerinin genel bir değerlendirmesi, Atatürk'ün yurt gezileri, hayata gözlerini yumması, İsmet İnönü'nün Cumhurbaşkanı olması, Müstakil Grup, İkinci Dünya Savaşı'nın ortaya çıkış sebepleri.

10. Hafta:

İkinci Dünya Savaşı ve Türkiye'nin dış politikası.

11. Hafta:

İkinci Dünya Savaşı'nın Türkiye'ye etkileri ve iç politikada yaşanan gelişmeler: savaş döneminde ekonomi alanında karşılaşılan zorluklar ve alınan tedbirler, Millî Korunma Kanunu, Varlık Vergisi, Ekmek Karnesi, İkinci Dünya Savaşı'nın sonuçları ve Türkiye'ye etkileri, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra oluşan uluslararası ortam, İkinci Dünya Savaşı'nın ardından Türkiye'nin dış politikası, Sovyet tehdidi, ABD ile ilişkiler, Marshall Planı ve Truman Doktrini, çok partili hayata geçiş süreci, Dörtlülük Takrir, Demokrat Parti'nin kurulması, 12 Temmuz Beyannamesi, 1950 seçimlerine kadar iç politikada yaşananlar.

12. Hafta:

İç politikasıyla Türkiye’de Demokrat Parti dönemi (1950-1960): 1950 seçimleri, 6-7 Eylül Olayları, Tahkikat Komisyonu ve 27 Mayıs İhtilali.

13. Hafta:

1960-1980 aralığında Türkiye’nin iç politikası: Milli Birlik Komitesi, 1961 Anayasası, Süleyman Demirel ve Adalet Partisi, 12 Mart Muhtırası.

14. Hafta:

1950-1980 aralığında Türkiye’nin dış politikası: Kore Savaşı ve Türkiye’nin NATO’ya girişi, Bağdat Paktı, Türkiye-ABD İlişkileri, Kıbrıs Meselesi ve Kıbrıs Barış Harekâtı.

Ders Değerlendirme Kriterleri

% 40 ağırlığa sahip bir vize ve % 60 ağırlığa sahip bir final sınavı yapılacaktır.

Sınavlar Öğrenci İşleri tarafından belirlenen tarihte yüz yüze yapılacaktır.

Dönem sonu itibariyle, vize ve final sınavları not ortalaması 60 ve üzeri olanlar ‘başarılı’ (BL) notu alacak, 60 altında olanlar ‘başarısız’ (BZ) notu alacaktır.

Sınav tarihleri için ve gerekli durumlarda Ninova üzerinden bilgilendirme yapılacaktır.

Mazeret

Geçerli mazeretleri sebebiyle sınavlara katılamayan öğrenciler sınavdan sonraki en geç 3 gün içerisinde bağlı olduğu fakültenin öğrenci işlerine dilekçe ile başvurmalıdır. Mazereti kabul edilen öğrenciler için sınav tarihi ayrıca bildirilir.

Yoklama/Devam

Yönetmelik gereği derse %70 devam zorunludur. Derste yoklama alınacaktır. (Ayrıca çevrimiçi derslerde anlık yoklama alınacaktır, gerektiğinde Zoom katılım listelerine başvurulabilir.)

VF harf notu

VF notu alan öğrenci final sınavına giremez. VF notu almamak için;

- Derse %70 ve üzerinde katılım sağlamanız,
- Vize sınavına girip (100 üzerinden) en az 30 puan almanız gerekir.

Mazeretsiz vize sınavına girmeyenler VF notu alır.

Soru/İletişim

Sorularınızı ders esnasında ya da e-mail ile iletebilirsiniz.

(Yazdığınız mailde dersin kodu ve CRN'si, isim ve öğrenci numaranız mutlaka yer almalıdır.